

[Johs. Christiansen.]

eller villet præstere, at der ingen erklæring fra forsvarsledelsen foreligger om, hvorvidt der kan blive tale om fremmede tropper i Danmark allerede i fredstid — en henvisning til det klare standpunkt, man herom har taget i Norge, siger jo ingenting om den danske regerings standpunkt i samme sag —, at der heller ingen klarhed foreligger med hensyn til spørgsmålet om den militære tjenestetids længde, og ej heller om, hvilke samfundspolitiske og finansielle konsekvenser der skønnes at komme til at foreligge i forbindelse med forslagets vedtagelse.

Det nytter ikke med aldrig så mange ord og velformede sætninger. Jeg har spurgt efter klarhed, men fortsat kun fået dunkelhed til svar... (*Udenrigsministeren* [Ole Bjørn Kraft]: Det er ikke sandt!). Det er sandt. Grundene hertil skal jeg lade være med at efterforske, men så må jeg måske også i stedet gøre den bemærkning, at når man ikke har kunnet eller ikke villet give virkelig klar besked om disse hver for sig vigtige og vidtrækkende spørgsmål, er der vel heller ingen grund til at forlænge debatten. Hvordan flertallet, uden at en sådan klarhed er tilvejebragt, mener at kunne tage ansvaret for at føre forslaget til denne meget omfattende beslutning igennem, må det naturligvis selv om, men vi vil altså ikke have medansvaret for, at man på et tidspunkt, hvor Vesttyskland selv står splittet og usikkert på spørgsmålet om remilitarisering, og hvor der endog stadig føres eller planlægges nye forhandlinger herom mellem Atlantpagtens magter, forcerer det foreliggende forslags stk. 2 igennem; det forekommer mig i virkeligheden ganske ufatteligt, at man vil gøre det. Den henvisning, som den højtærede udenrigsminister gjorde til, at sagen var tiltrådt ved Bruxellesoverenskomsten, kan jeg da ikke godtage, idet jeg — her kan jeg også svare det ærede medlem hr. Kristen Amby — er af den opfattelse, at Danmark i Bruxelles meget vel kunne have taget anstand overfor dette spørgsmål, så splittet og dunkelt som det uden overdrivelse må siges at ligge.

Det ærede medlem hr. Kristen Amby stillede mig en meget lang række spørgsmål. Han vil imidlertid, når han ved lejlighed får læst min tale fra i eftermiddags igennem, kunne få svar på de fleste af dem. Naturligvis forudsat, at han vil læse den med en vis omtanke.

Endnu et par korte bemærkninger skal jeg gøre, idet jeg med disse også kommer ind på i hvert fald et væsentligt punkt i den

højtærede forsvarsministers tale. Jeg tænker her navnlig på spørgsmålet om betydningen af at have danske styrker placeret i Nordtyskland. Når disse styrker, siger man, kontrollerer selve adgangsvejen til Danmark, så må dette betragtes som en afgjort strategisk fordel. Jeg skal erkende, at argumentet, sådan set, virker ganske bestikende, men vi befinder os nu engang i et land, hvis geografiske forhold åbner mangfoldige adgangsveje til dansk territorium. Det drejer sig yderligere om et land, hvis ressourcer af mandskabsmæssig og materiel karakter er så begrænset, at jeg må gå ud fra som givet, at dette land ikke på een gang kan holde måske ret anselige styrker i udlandet og samtidig have styrker nok til at præstere blot det mest nødtørftige i retning af at stoppe de mange andre adgangsveje over havet og i luften, som der vil blive tale om i en krig i vore dage. Denne betragtning er for vort vedkommende stærkt medvirkende til, at vi har stillet os, som vi har.

Til den højtærede forsvarsminister endnu blot dette. Det kunne i sig selv være naturligt at gå ind i en nærmere drøftelse af de betragtninger, den højtærede minister fremførte for lidt siden. Men når han betegner vor betænkning, afgivet efter alvorlige overvejelser hele denne sag vedrørende, som et blot og bart forsøg på at lokke husarerne ind, som han så smagfuldt udtrykte sig, så har den højtærede minister trukket denne betydningsfulde sag ned i et plan, på hvilket jeg ikke agter at diskutere med ham.

Alfred Jensen: Det ærede medlem hr. Rasmus Hansen forsøgte igen at fremskaffe en dokumentation for oprustnings- og pagtpolitikken. Der var ikke megen styrke i det, der blev ført frem, og jeg foretrækker til bedømmelse af det, der gik forud for den anden verdenskrig, det, der skete under denne krig, at henholde mig til de dokumenter, der blev erobret i Wilhelmsstrasse efter krigen, frem for at holde mig til en bog af Tanner, der jo iøvrigt blev dømt som krigsforbryder. Så længe man ikke er i stand til at omstøde — og det kan man jo ikke — den dokumentation, som ligger i den materialesamling, Sovjetunionen har udsendt vedrørende mellemkrigstidens forhold, så er det håbløst for nogen at forsøge at give det udseende af, at det var Sovjetunionen, der var den aggressive magt, der var angriber. (Afbrudelse af *Rasmus Hansen*). Jeg har gjort, hvad jeg kunne for at sprede kendskab til Sovjetunionens politik, og gjort opmærksom på, at man på afgørende punkter tager